

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci žalobkyne : **M. Č.**, bývajúca v Š., zastúpená JUDr. M. L., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v K., proti žalovanej : **O. Š.**, IČO: X., zastúpená JUDr. A. M., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v R., **o zaplatenie 19 017,-- Sk s príslušenstvom**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Rožňava pod sp.zn. 6 C 50/2004, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. februára 2007 sp.zn. 5 Co 204/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a**.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi náhradu trov dovolacieho konania v sume 47,27 €, k rukám JUDr. M. L., advokátky Advokátskej kancelárie so sídlom v K., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rožňava (súd prvého stupňa) rozsudkom zo 16. februára 2006 č.k. 6 C 50/2004-70 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť jej 19 017,-- Sk spolu s úrokom z omeškania. Účastníkom ani štátu nepriznal náhradu ich trov. Na základe ním zisteného skutkového stavu ustálil, že žalobkyňa sa neopodstatnene domáha doplatku mzdy. Vychádzal z toho, že „žalobkyňa v žiadnom smere nepreukázala získanie akejkoľvek výnimky z hľadiska kvalifikačného

predpokladu pre platové zaradenie v zmysle platového dekrétu vydaného jej bývalým zamestnávateľom – Okresným úradom, odborom školstva, mládeže a telesnej kultúry zo dňa 18.12.1998 s prihliadnutím aj na nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovujú katalógy pracovnej činnosti vo verejnej službe č. 111/2002, resp. nariadenia vlády č. 249/92 Zb. – § 7d, príloha 2d, a z toho dôvodu ani v zmysle § 55 ods. 1 zákona č. 313/2001 Z.z. o verejnej službe nemala byť zachovaná žiadna výnimka získaná ňou tvrdným platobným dekrétom zo dňa 18.12.1998.“

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach (odvolací súd) rozsudkom zo 7. februára 2007 sp.zn. 5 Co 204/2006 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 19 017,-- Sk, spolu s 15,5 % - ným úrokom z omeškania od 1. januára 2003 do zaplataenia a náhradou trov konania v sume 4 148,-- Sk a štátu náhradu jeho trov v sume 4 414,-- Sk, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak podľa § 220 O.s.p. majúc za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne vychádzal z posudku znalca z odboru ekonómia a manažment Ing. J. S., ktorý posudok, keďže hodnotí aj právnu stránku veci a má aj iné jeho nedostatky, nemá atribút dôkazného prostriedku. Po uvedení právnych predpisov, z ktorých vychádzal (nariadenie vlády č. 249/1992 Zb., zákon č. 313/2001 Z.z., nariadenie vlády č. 111/2002 Z.z.) a listinných dôkazov, najmä oznámení, stanovísk Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a Ministerstva školstva Slovenskej republiky, metodického pokynu Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 865/2002/12 z 19. apríla 2002 a platobného dekrétu z 18. decembra 1998, dospel k záveru, že nie je správny záver súdu prvého stupňa, že žalobkyňa nepreukázala získanie a teda ani zachovanie výnimky z kvalifikačného predpokladu pre jej platové zaradenie. Dospel k záveru, že z platového dekrétu z 18. decembra 1998 vyplýva, že žalobkyňa bola s účinnosťou od 1. decembra 1998 zaradená do 8. tarifnej triedy a do 9. platového stupňa a bol jej stanovený plat 8 200,-- Sk. Pri určení tarifného platu žalobkyne do 31. marca 2002 sa teda vychádzalo z toho, že spĺňa kvalifikačný predpoklad vysokoškolského vzdelania; inak by jej nemohol byť priznaný tarifný plat v 8. platovej triede. Z tohto dôvodu nepovažoval za správny ani záver súdu prvého stupňa, že v danom stupni vzdelania (stredné vzdelanie pedagogické), s prihliadnutím na jej celkovú prax, mohla byť žalobkyňa zaradená do 9. platovej triedy stupnice platových taríf podľa platových tried a platových stupňov v zmysle vládneho nariadenia č. 249/1992 Zb. iba v prípade, že by jej pracovisko – materská škôlka – bola zaradená do sústavy predškolských

zariadení s osobitnou charakteristikou špeciálnych materských škôl, v ktorých sú uplatňované aj špecifické diagnostické metódy. Vychádzajúc z uvedeného, dospel odvolací súd k záveru, že žalobkyňa, na rozdiel od rozhodnutia o jej plate z 31. marca 2002 č. 04/312, mala byť správne zaradená do 9. platovej triedy a 11. platového stupňa určenej v prílohe 7 zákona č. 313/2001 Z.z., takže jej nárok na doplatok mzdy za žalované obdobie predstavuje sumu 22 080,-- Sk. Žalobkyňa sa žalobou ale domáhala iba splnenia povinnosti zaplatiť jej sumu 19 017,-- Sk, ktorú súd, súc viazaný žalobným návrhom, nemohol prekročiť. Keďže s plnením uvedenej sumy bola žalovaná v omeškaní, priznal žalobkyni aj úrok z omeškania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalovaná podala dňa 13. apríla 2007 dovolanie. Odôvodnila ho tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedla, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s platnou právnou úpravou, „tak ako to uvádza znalec Ing. J. S. v svojom znaleckom posudku“. Znalec dospel k jednoznačnému záveru, že pracovné zaradenie a rozsah prác v zmysle nariadenia vlády č. 111/2002 Z.z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností vo verejnej službe a o ich zmenách a dopĺňaní v období od 15. júna 2002 do 15. januára 2004, neodôvodňovali zaradenie žalobkyne do 9. platovej triedy, pretože táto platová trieda je v zmysle katalógu (katalóg č. 17.09.8.1.01) a metodického pokynu Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 865/2002-12 z 19. apríla 2002, a to aj po splnení požiadavky vysokoškolského vzdelania (aj po prípadnom rešpektovaní trvalej výnimky z hľadiska kvalifikačného predpokladu u žalobkyni), stanovená pre špeciálne materské školy s využívaním špecifických diagnostických, výchovných a vzdelávacích metód. Materská škôlka v žalovanej O., ale nebola zaradená do kategórie špeciálnych materských škôl, ale je typu základného, čo odôvodňuje zaradenie učiteľky takéhoto zariadenia v 7. platovej triede. „Toto kritérium typu škôlky KS Košice nerešpektoval a bez náležitého odôvodnenia nerešpektoval ani stanovisko a závery znalca“ uzavrela dôvody svojho dovolania žalovaná.

Žalobkyňa navrhla dovolanie zamietnuť, pretože ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), postupujúc podľa predpisov účinných od 15. októbra 2008 (prechodné ustanovenie § 372p ods. 1 O.s.p. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 vykonaným zákonom č. 384/2008 Z.z.), po zistení, že

dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej O. nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je podľa zákona (§ 242 ods. 1 O.s.p.) viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p., a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Žalovaná vady konania v zmysle § 237 O.s.p. nenamietala a v dovolacom konaní žiadna z týchto väd ani nevyšla najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Dovolací súd potom pristúpil ku skúmaniu vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska dovolacieho dôvodu, ktorý žalovaná v dovolaní uplatňuje, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Nezaoberal sa pritom právnymi otázkami žalovanou nenamietanými. Dospel k záveru, že obsah dovolania žalovanej nie je spôsobilý spochybniť správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených.

Procesné dokazovanie je výlučne zákonom upravený postup súdu; na procesné dokazovanie nie sú oprávnené iné subjekty občianskeho procesu než súd. Pochopenie tejto výlučnej procesnej pozície súdu je kľúčom aj k správne pochopeniu úlohy znaleckého posudku v civilnom procese. Zmyslom znaleckého dokazovania, potvrdenia alebo odborného vyjadrenia je ozrejenie skutkových okolností, na ktorých posúdenie treba odborné znalosti a skúsenosti, potrebné pre právne posúdenie veci súdom. Súd hodnotí znalecký posudok ako každý iný dôkaz; v porovnaní s inými dôkaznými prostriedkami, ktoré hodnotí súd podľa § 132 O.s.p., podstata hodnotenia znaleckého posudku spočíva v tom, že súd vezme do úvahy komplexnosť posudku, úplnosť odpovedí, vzťah posudku k iným vo veci vykonaným dôkazom a napokon vychádza aj zo zásad správneho formálno-logického uvažovania. Faktické (nie právne) obmedzenie spočíva v tom, že súd nie je spôsobilý hodnotiť odborné závery znalca z hľadiska ich vecnej správnosti. Na to musí aplikovať § 127 ods. 2 O.s.p.

Dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd správne neprihliadol na záver znaleckého posudku Ing. J. S., znalca z odboru ekonómia a manažment, pretože znalec pred jeho vypracovaním, na základe nesprávneho pokynu súdu prvého stupňa, zisťoval skutkový stav a v posudku sa vyjadroval k právne hodnoteniu veci.

Žalovaná nenáležite preto vytýka odvolaciemu súdu, že pri posúdení veci nerešpektoval závery znalca.

Pokiaľ žalovaná v dovolaní tiež tvrdí, že z tohto dôvodu vychádza rozhodnutie odvolacieho súdu zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní, dovolací súd pripomína, že koncentrácia dokazovania a prísne obmedzenia

uvádzať nové skutočnosti, zavedené do občianskeho súdneho konania novelou vykonanou zákonom č. 353/2003 Z.z., ktorý s účinnosťou od 1. septembra 2003, okrem iného, vypustil v § 241 ods. 2 O.s.p. písmeno c/ („rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní“) a doterajšie písmeno d/ („rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci“) označil ako písmeno c/, vedie k tomu, aby dovolanie účastníka bolo využívané ako výnimočný mimoriadny opravný prostriedok predovšetkým na účely vyslovenia právneho názoru.

Spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. nie je nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov odvolacím súdom (porovnaj R 42/1993). Neprípustnosť takého dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní. Legislatívna úprava dovolania plne rešpektuje to, že tento mimoriadny opravný prostriedok bol ustanovený ako výnimka z pravidla stability súdneho rozhodnutia, vyjadreného jeho právoplatnosťou.

Dovolací súd nepovažuje za opodstatnenú ani námietku žalovanej, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Je síce pravda, že podľa príkladu pracovnej činnosti 17.09.5.6.01 uvedenej v prílohe 1 (Katalóg pracovných činností s prevahou duševnej práce vo verejnej službe) nariadenia vlády č. 111/2002 Z.z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností vo verejnej službe a o ich zmenách a doplnení, platného do 31. mája 2004, sa zaraďovali do platobnej triedy 9. zamestnanci, ktorých výchovno-vzdelávacia individuálne orientovaná činnosť s deťmi a žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bola zameraná na rozvíjanie ich tvorivých schopností a zručností v čase mimo vyučovania v oblasti využívania voľného času spojená so špeciálno-pedagogickou diagnostikou, ktorú vykonáva vychovávateľ špeciálnej školy, špeciálneho výchovného zariadenia, zariadenia pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo zariadenia sociálnych služieb po splnení podmienok určených všeobecne záväzným právnym predpisom, podľa príkladu pracovnej činnosti 17.09.8.1.01 boli do rovnakej platovej triedy ale zaradení aj zamestnanci, ktorých výchovno-vzdelávacia činnosť bola zameraná na rozvíjanie vedomostí, zručností a návykov a na všestranný rozvoj osobnosti detí predškolského veku s využitím špecifických diagnostických, výchovných a vzdelávacích metód, spojená s poradenskou a metodickou

činnosťou, ktorú vykonáva učiteľ materskej školy po splnení podmienok určených všeobecne záväzným právnym predpisom (tak aj Metodický pokyn Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 865/2002/12 z 19. apríla 2002 k zaraďovaniu škôl a školských zariadení do platových tried v časti Učiteľia materských škôl, 9. platobná trieda, prvý a druhý odsek).

Citovaný predpis bližšie neobjasňuje, čo treba chápať pod pojmom špeciálna diagnostická, výchovná a vzdelávacia metóda. Túto činnosť ale nepochybne charakterizuje využívanie špecifických diagnostických metód pri výchovno-vzdelávacej činnosti. Špecifické metódy pedagogickej diagnostiky pomáhajú učiteľovi materskej školy získať informácie a odhaľovať osobitosti dieťaťa napr. v jeho správaní, v dosiahnutom stupni zdravotného, duševného i sociálneho rozvoja dieťaťa, v oblasti výtvarných, hudobných i pohybových schopností dieťaťa, v jeho samostatnosti, sociálnom správaní, postavení dieťaťa v skupine detí, povahových i mravných vlastností dieťaťa a pod. Pri odhaľovaní individuálnych osobností dieťaťa predškolského veku pomáhajú učiteľovi práve „špecifické diagnostické metódy“. Učiteľ uplatňuje „vstupnú diagnostiku“ najmä v adaptačnom procese dieťaťa pri priebežnom zisťovaní rozvojovej úrovne dieťaťa. Východiskom pedagogickej diagnostiky je základný pedagogický dokument pre materské školy „Program výchovy a vzdelávania detí v materských školách“, kde sú stanovené požiadavky na rozvojovú úroveň dieťaťa podľa vekových kategórií (tak napr. list Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 25. októbra 2004 č. CD-2004-14907/30464, adresovaný súdu v inej právnej veci, stanovisko Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 7. júna 2005 č. CD 2005-13884/14627, poskytnuté súdu v inej právnej veci, založené na č.l. 76 a 77 spisu súdu prvého stupňa). Uvedené metódy pri svojej pracovnej činnosti využívala i žalobkyňa, ako učiteľka Materskej školy v Š. (porovnaj pedagogické diagnostiky dieťaťa na č.l. 20 až 25 spisu súdu prvého stupňa).

Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že nie je dôvodná ani dovolacia námietka žalovanej, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Keďže odvolací súd na daný skutkový stav použil správny právny predpis, tento aj správne vyložil a jeho právne závery zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu, rozsudok odvolacieho súdu je z hľadiska ostatného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) správny. Nakoľko nebolo zistené, že by konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. alebo inou vadou, ktorá by mala za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci samej, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. rozsudkom zamietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešná účastníčka v dovolacom konaní podala návrh na uloženie povinnosti nahradiť jej trovy tohto konania v sume 1 250,-- Sk za jeden úkon právnej služby (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokátky za jednu právnu službu, ktorú poskytla žalobkyni vypracovaním vyjadrenia zo 4. mája 2007 k dovolaniu žalovanej (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 11 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 41,82 € (1 260,-- Sk), čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky), t.j. 5,44 € (164,-- Sk), predstavuje spolu 47,27 € (1 424,--Sk).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. januára 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková